

Zeggenschap krijgt op verschillende manieren vorm in de praktijk

De Wet Zeggenschap in de Zorg is er nu bijna een jaar. Hierdoor kunnen zorgprofessionals invloed uitoefenen op hun werk en het beleid van hun organisatie. Op veel plekken zijn organisaties druk bezig met deze wet. Dat is bijvoorbeeld bij het Streekziekenhuis Koningin Beatrix in Winterswijk en bij de ouderenzorgorganisatie Careaz in de Achterhoek het geval.

Hilda Regterschot, manager duurzame inzetbaarheid bij WGV zorg en welzijn, stimuleert en ondersteunt organisaties in hun zoektocht naar het versterken van zeggenschap. “We geven informatie, wijzen organisaties op de subsidiemogelijkheden, op het materiaal dat beschikbaar is en organiseren bijeenkomsten waar organisaties van elkaar leren. Zeggenschap is een mooi vliegwiel waarmee je in alle lagen van een organisatie ontwikkeling op gang kunt brengen. De praktijk leert dat organisaties het op verschillende manieren vormgeven.”

Beste stuurlui staan aan het bed

Bij Streekziekenhuis Koningin Beatrix is gekozen voor een Chief Nursing Officer. Roeyel Koldewij vervult die functie sinds september 2022. “Ons ziekenhuis was al langer bezig met zeggenschap. Onder het motto: ‘De beste stuurlui staan aan het bed’, lag er al een projectplan toen de eerste subsidieronde van het Landelijk Actieplan Zeggenschap startte.”

Uit eigen onderzoek bleek dat er binnen het ziekenhuis een grote kloof tussen bestuur, beleid en praktijk werd ervaren. “Mensen voelden zich slecht gehoord en konden weinig meebeslissen over de inhoud van hun eigen werk.” In korte tijd is er veel tot stand gekomen in het ziekenhuis. Er kwam een projectgroep, counselgroepen en een stafbestuur van verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en paramedisch personeel met een verpleegkundige als voorzitter. “Ons grote voordeel is dat dit van harte gesteund wordt door de bestuurder. Daar zitten we structureel mee aan tafel. Aan de andere kant werk ik een dagdeel in de week in de praktijk, zodat ik ook daar voeling mee houd.”

Zeggenschap is er op alle terreinen van het werk. “Een verpleegkundige die weet dat een patiënt officieel pas morgen naar huis mag, maar vandaag de warme overdracht met de thuiszorg regelt, zodat het een dagje eerder kan, is een voorbeeld. Het kan ook zijn dat een groep vindt dat we decubitus, doorliggen, niet meer willen in ons ziekenhuis. Dan moet je ook inkoop betrekken, omdat je andere matrassen wilt. Het grijpt overal in.”

Formele kant van zeggenschap

Ook bij Careaz is die onvoorwaardelijke steun van de bestuurder er. “Onmisbaar”, vindt Sara Vriezen, senior adviseur Kwaliteit en Beleid en projectleider Zeggenschap. Ze heeft, samen met de projectgroep bestaande uit verpleegkundigen, verzorgenden IG, helpenden en verpleegkundig specialisten, sinds de start van het project veel tijd besteed aan de formele kant van zeggenschap. Het opzetten van een projectgroep en het schrijven van een breed gedragen visie zijn klaar. Nu gaat ze aan de slag met het inrichten van een adviesraad. “Die zorgt voor advisering op het gebied van zorg en beroepsontwikkeling, de coördinatie, denkt mee en ondersteunt de teams.”

Hoewel er nog niet veel aandacht is geweest voor de praktijk, merkt ze dat de gesprekken over de visie al leiden tot een cultuurverandering. “Dat is ook de bedoeling. Careaz richt zich niet alleen op het inrichten van een raad, maar wil juist bereiken dat persoonlijk leiderschap en zeggenschap bij individuele medewerkers groeit, dat dit ingebed is in de cultuur.”

Vrijheid om te proberen

Een methodische aanpak, steun van de bestuurder en de vrijheid om te proberen: dat ziet Roeyel Koldeweij als succesfactoren in haar ziekenhuis. “En zodra je aan de gang gaat met het verminderen van regeldruk, dan worden alle professionals daar warm van. Er is een Beter Laten lijst ontwikkeld. Dat zorgt misschien niet direct voor minder administratieve last, maar wel voor betere kwaliteit van zorg. We staan er vooral vaker bij stil waarom we doen wat we doen. Voor de zorg is het belangrijk dat mensen zeggenschap ervaren, dat ze invloed hebben op hun werk. We werken daarmee aan het binden en boeien van onze medewerkers.”

Hilda Regterschot adviseert organisaties die (nog meer) manieren zoeken om zeggenschap te creëren te kijken op de website van [Landelijk Actieplan Zeggenschap](#). “Daar vind je alle informatie en zie je dat dit najaar de laatste subsidieronde van start gaat. Natuurlijk kun je voor informatie ook bij WGV zorg en welzijn terecht.”

Hoe verder?

Vanuit VWS start Accuralis in september de tweede meting van de landelijke Monitor Zeggenschap. De eerste meting m.b.t. Zeggenschap is onlangs afgerond. [In deze factsheet](#) een weergave van de resultaten. Waardevol, omdat zeggenschap een belangrijk thema is dat haakt aan behoud van medewerkers. Meld daarom jouw organisatie ook aan om deel te nemen aan de Monitor Zeggenschap. Inschrijven is mogelijk t/m 31 juli.

Save the date

WGV zorg en welzijn organiseert **dinsdag 10 september** in samenwerking met het Landelijke Actieplan Zeggenschap (LAZ) en Accuralis een bijeenkomst in het kader van het thema zeggenschap. Tijdens de bijeenkomst staan we stil bij de duiding van zeggenschap en de uitkomsten van de monitor. Daarnaast worden kennis en instrumenten aangereikt die de ontwikkeling van zeggenschap ondersteunen. Tot slot is er gelegenheid om kennis uit te wisselen met collega's en te leren van elkaar.

Meer weten?

Hilda Regterschot
Manager duurzame inzetbaarheid